

skulde læse; der er ikke det ringeste i Vejen for det; jeg er tilstrækkelig mobil endnu paa mine gamle Dage til at kunne tage en saadan Lærergerning op, men jeg har ikke været stillet saaledes, at jeg har haft Lov til det. Jeg maa sige, at denne Opstilling, hvorved de 8 $\frac{1}{2}$ Million til Kvarteromordningerne lægges til de 31 $\frac{1}{2}$ Million, tynger jo svært i Vægtskaalen, naar det drejer sig om Tallet. Men det forekommer mig ikke, det har væsentligt at betyde, for det er jo Kommunerne, der skulle afholde de Udgifter; Staten skal kun give en vis Leje af samtlige Etablissementer, svarende til en vis Rente af Anlægsomkostningerne. Det er forresten ikke noget nyt; det fandt ogsaa Sted ved de gamle Garnisoner i større og mindre Udstrækning. Men alt-saa bliver Forholdet det, at Staten ikke faar en ekstraordinær Udgift en Gang for alle, men en aarlig Merudgift, nemlig denne Leje i de Aar, disse Etablissementer skulle benyttes. Alene dette er en slem Fejl i Regnestykket; men jeg indrømmer, at naar det skal bruges til at skræmme Befolkningen, er det bedre, naar det opstilles paa den Maade, det ærede Medlem gør. Naar det ærede Medlem mener, det vilde have forandret saa meget som et Fnug ved Valget, om hans Parti ogsaa havde haft den Stump at agitere med — hvad de godt kunde have haft, de sad jo ved Magten og havde Lejlighed til at skaffe sig alle mulige Oplysninger af den Art —, saa tror jeg ikke, det havde virket det allerringeste. Og jeg skal sige hvorfor. Fordi den Agitation, den radikale Regering lavede paa Grundlag af de finansielle Forhold, i Forvejen var saa horribel, havde naaet den yderste Grænse, for ikke at sige overskredet den yderste Grænse for det tilladelige, saa naar den ikke kunde virke, kunde saamænd de 8 $\frac{1}{2}$ Million mere eller mindre heller ikke.

Saa kommer det ærede Medlem med en Oplysning, som jeg har Lyst til at anholde et Øjeblik, nemlig den, at Regeringen vil fremlægge Lovforslag til Bevilling heraf. Jeg ved ikke, hvad Regeringen vil gøre, om den skulde lade sig skræmme, om jeg saa maa sige, af det frygtelige Rabalder, som er rejst i den Andledning! men jeg kan ikke se ringeste Grund til, at den skulde gøre det. Efter min Opfattelse, og jeg tror efter manges, er Forholdet det, at Garnisonernes Forlæggelse er bestemt ved Hærloven, men den praktiske Gennemførelse af Forlæggelsen er overladt Administrationen. At det bliver

den, der skal bestemme, hvilke Garnisonsbyer der skal forlades, og hvilke nye Byer der skal anvendes til Garnisonsbyer, derom tror jeg ikke, noget forstandigt Menneske kan rejse den ringeste Tvivl.

Men saa siger det ærede Medlem: Ja, men der er intet Menneske, der har ventet, at det skulde koste noget. Tør jeg spørge, om det ærede Medlem maaske havde tænkt, at man kunde faa Penge til for at flytte Garnisonerne? Det har jeg ganske vist ikke. Men hvis det ærede Medlem har haft den Opfattelse, vil jeg henvise ham til Forsvarscommissionens Betænkning 2det Bind; han vil da der finde en Oversigt over samtlige de Forpligtelser, Staten har overfor de nuværende Garnisonsbyer, over, hvad hvert Etablissement koster, og hvad Staten maa give til Bygningsanlæg o. s. v. Han maa derigennem kunne se, at det ikke er muligt at anlægge nye Etablissementer uden Udgifter, og disse Udgifter ere maaske blevne noget større, end man havde ventet — jeg havde haabet, at de skulde være blevne noget mindre, end det viser sig, at de bleve —, men at det vilde koste noget, følger ganske af sig selv. Er der noget Menneske, der tror, at Byerne kunde gaa ind paa at bygge Sygehuse og Vagthuse og anlægge Skydepladser, Øvelsespladser o. s. v. for ikke at tale om Kaserner, som ere noget for sig — dem kunde man jo blive fri for — uden Udgift for Staten? Kunde noget Menneske tænke, at f. Eks. en lille Kommune som Ringsted, som det ærede Medlem har den Ære at repræsentere, overhovedet skulde kunne gøre det, selv om den vilde? Nej, Uvidenhed kan jo være meget stor, og jeg skal indrømme, at man undertiden støder paa kraftige Eksempler paa den, men at den skulde kunne naa et saadant Maal, havde jeg dog ikke tænkt. Og naar det fra radikal Side fremstilles, som om der er begaaet en frygtelig Underfundighed, ja, næsten noget skændigt overfor Befolkningen, maa jeg sige, at de Herrer kunde jo ikke være blinde for, at det vilde koste noget, og havde de Herrer fundet det praktisk at faa at vide, hvor meget det vilde koste, kunde de have rejst Spørgsmaalet under Forhandlingerne om Hærloven. De kunde have stillet Ændringsforslag, kort sagt, de kunde have gjort alt muligt for at faa de Oplysninger; men de have intet gjort paa dette Omraade, fordi de vidste, at det kunde blive kostbarere, hvis man spurgte derom, og alle vare enige om, at Staten ikke skulde blokkes mere end nødvendigt, naar man kom til disse Udgifter. Forhol-